

# ЗМІСТ

|   |    |
|---|----|
| <b>Передмова</b> . . . . .  | 3  |
| <b>I. Право особи на свободу пересування</b> . . . . .  | 4  |
| Конституція України <i>(витяг)</i> . . . . .  | 4  |
| Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 <i>(витяг)</i> . . . . .   |    |
| Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 <i>(витяг)</i> . . . . .  | 11 |
| Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16.12.1966 <i>(витяг)</i> . . . . .  | 14 |
| Закон України «Про свободу пересування та вільний вибір проживання в Україні» . . . . .   | 18 |
| Закон України «Про порядок виїзду з України і в'їзду в Україну громадян України» <i>(витяг)</i> . . . . .   | 30 |
| Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» <i>(витяг)</i> . . . . .   | 32 |
| <b>II. Суб'єкти, яким надано право на затримання осіб</b> . . . . .   | 36 |
| <b>Загальні питання</b> . . . . .   | 36 |
| Кримінальний процесуальний кодекс України <i>(витяг)</i> . . . . .  | 36 |
| Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» <i>(витяг)</i> . . . . .  | 49 |
| Закон України «Про Національну поліцію» <i>(витяг)</i> . . . . .  | 54 |
| Закон України «Про дорожній рух» <i>(витяг)</i> . . . . .   | 61 |
| Закон України «Про Службу безпеки України» <i>(витяг)</i> . . . . .   | 62 |
| Податковий кодекс України <i>(витяг)</i> . . . . .  | 66 |
| Повітряний кодекс України <i>(витяг)</i> . . . . .  | 67 |
| Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» <i>(витяг)</i> . . . . .  | 68 |
| Закон України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України» <i>(витяг)</i> . . . . .   | 73 |
| Закон України «Про Державне бюро розслідувань» <i>(витяг)</i> . . . . .   | 74 |
| <b>Спеціальні суб'єкти (уповноважені службові особи)</b> . . . . .  | 75 |
| Кримінальний процесуальний кодекс України <i>(витяг)</i> . . . . .  | 75 |
| Кодекс торговельного мореплавства України <i>(витяг)</i> . . . . .  | 77 |
| Наказ Генеральної прокуратури України № 112 від 14.11.2012 «Про затвердження Інструкції про порядок проведення процесуальних дій під час кримінального провадження на морському чи річковому судні України, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні» <i>(витяг)</i> . . . . . | 80 |

|   |     |
|---|-----|
| Закон України «Про Національну гвардію України» (витяг) . . . . .   | 84  |
| Закон України «Про контррозвідувальну діяльність» (витяг) . . . . .   | 88  |
| Закон України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» (витяг) . . . . .   | 90  |
| Закон України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» (витяг) . . . . .  | 92  |
| Закон України «Про охоронну діяльність» (витяг) . . . . .   | 93  |
| Закон України «Про Державну прикордонну службу України» (витяг) . . . . .   | 96  |
| Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» (витяг) . . . . .   | 101 |
| Закон України «Про державний кордон України» (витяг) . . . . .  | 102 |
| Закон України «Про виключну (морську) економічну зону України» (витяг) . . . . .  | 105 |
| <b>Уповноважені особи, яким надано право затримувати осіб в зоні проведення АТО</b> . . . . .   | 108 |
| Закон України «Про боротьбу з тероризмом» (витяг) . . . . .   | 108 |
| Закон України «Про Збройні Сили України» (витяг) . . . . .  | 119 |
| Наказ Міністерства внутрішніх справ України, Генеральної прокуратури України, Служби Безпеки України № 872/88/537 від 26.08.2014 «Про затвердження Інструкції про порядок превентивного затримання у районі проведення антитерористичної операції осіб, причетних до терористичної діяльності, та особливого режиму досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції» . . . . . | 120 |
| <b>ІІІ. Порядок затримання особи</b> . . . . .  | 127 |
| Кримінальний процесуальний кодекс України (витяг) . . . . .   | 127 |
| Закон України «Про попереднє ув'язнення» . . . . .  | 128 |
| Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 181 від 28.04.2009 «Про організацію діяльності чергових частин органів і підрозділів внутрішніх справ України, направленої на захист інтересів суспільства і держави від протиправних посягань» (витяг) . . . . .   | 147 |
| Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 940 від 22.10.2012 «Про організацію реагування на повідомлення про кримінальні правопорушення, інші правопорушення, надзвичайні ситуації та інші події та забезпечення оперативного інформування в органах і підрозділах внутрішніх справ України» (витяг) . . . . .  | 166 |
| Наказ Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України № 289/540/5 від 26.03.2013 «Про заходи стосовно дотримання вимог законодавства при затриманні без ухвали слідчого судді, суду осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, та при обранні стосовно підозрюваних запобіжного заходу – тримання під вартою під час кримінального провадження» . . . . .   | 170 |

Наказ Міністерства внутрішніх справ України, Державного департаменту України з питань виконання покарань № 823/188 від 23.08.2002 «Про затвердження Інструкції про порядок формування, ведення та використання оперативного-довідкового і дактилоскопічного обліку в органах внутрішніх справ та органах (установах) кримінально-виконавчої системи України» (витяг) . . . . . 175

**IV. Особи, до яких застосовується спеціальний порядок затримання** . . . . . 179

Конституція України (витяг). . . . . 179

Кримінальний процесуальний кодекс України (витяг) . . . . . 179

Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (витяг). . . . . 180

Закон України «Про статус народного депутата України» (витяг). . . 182

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (витяг). . 183

Закон України «Про розвідувальні органи України» (витяг) . . . . . 185

Закон України «Про Державну прикордонну службу України» (витяг) . . . . . 188

Закон України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» (витяг) . . . . . 189

Закон України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» (витяг) . . . . . 189

Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 181 від 28.04.2009 «Про організацію діяльності чергових частин органів і підрозділів внутрішніх справ України, направленої на захист інтересів суспільства і держави від протиправних посягань» (витяг). . . . 190

Наказ Міністерства юстиції України № 2024/5 від 02.12.2014 «Про затвердження Порядку інформування установами виконання покарань та слідчими ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України дипломатичних представництв та (або) консульських установ іноземних держав в Україні стосовно іноземців, узятих під варту, або засуджених, або до яких застосовано тимчасовий чи екстрадиційний арешт» . . . . . 192

**V. Відповідальність за порушення, допущені під час затримання осіб**. . . . . 196

Кримінальний кодекс України (витяг) . . . . . 196

Закон України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину не законними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду» (витяг). . . . . 197

Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» (витяг) . . 200

Закон України «Про прокуратуру» (витяг) . . . . . 203

|  |            |
|--|------------|
| Рішення Конституційного Суду України від 26.06.2003 (справа про гарантії депутатської недоторканності) . . . . . | 291        |
| <b>Х. Захист затриманих осіб за межами України . . . . .</b>   | <b>300</b> |
| Указ Президента України № 127/94 від 02.04.1994 «Про Консульський статут України» . . . . .                      | 300        |